

Guia d'aprenentatge
Gestió d'organitzacions
(3 ECTS)

Any acadèmic 2018- 2019

Semestre: 1r Curs: 3r

Grau en Educació Social

Mòdul E: Disseny, gestió i avaluació de programes d'intervenció socioeducativa

Matèria: Models i tècniques de gestió de programes i projectes en educació social

Grau en Treball Social

Mòdul E: Eines legals i organitzatives per al treball social

Matèria: Gestió d'organitzacions

Professor: Dr. Pere Mora Ticó

1.- Presentació de l'assignatura

La necessitat de dirigir una organització de serveis de forma eficaç i efectiva s'ha intensificat en els darrers anys. Gran part de les organitzacions de serveis es gestionen des d'organitzacions no lucratives, i es troben cada vegada més en un marc de competència ja sigui d'altres ONL, d'organitzacions comercials i també d'entitats públiques. Les ONL ja no tenen l'exclusiva en la gestió de determinats sectors de mercat o àrees de servei.

Els gestors d'entitats de serveis han de tenir també coneixements empresarials, tècniques de lideratge i gestió, poder conduir una planificació estratègica de forma efectiva, nocions de màrqueting, de comunicació, de direcció d'equips... Aquesta assignatura ens acostarà a algunes de les habilitats directives que tot professional social ha de tenir per poder participar en la gestió d'una organització.

2.- Competències a desenvolupar

- Dominar tècniques de gestió de recursos socials en organitzacions de serveis.
- Aplicar els procediments de la gestió del canvi en les organitzacions.

3.- Continguts

Mòdul 1. Marc legal i fiscal: El Tercer Sector social a Catalunya. Les persones jurídiques. La llei 4/2008, del 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques. Les ONL. Fundacions i associacions. Funcions, característiques i règim jurídic dels centres de lleure infantil i juvenil.

Conceptes clau: *Organització no lucrativa, Tercer sector, Tercer sector social, Taula del tercer sector social, Persones jurídiques, Missió d'una entitat, Fundació, Patronat, Associació, Assemblea general, Entitats de segon nivell, Entitats de tercer nivell, Associació declarada d'utilitat pública. Entitats de lleure infantil i juvenil.*

Mòdul 2. El pla de comunicació: La responsabilitat de comunicació a les organitzacions. Departament de comunicació: funcions. Les relacions amb els mitjans de comunicació: estratègies i instruments. La comunicació interna. Les relacions institucionals.

Conceptes clau: *Necessitat de comunicar, Oportunitats i riscos de la comunicació de temes socials, Departament de comunicació, Comunicació interna, Comunicació externa, Destinataris de la comunicació institucional, Instruments per a la comunicació institucional, Campanyes de comunicació, Memòria anual, Claus per a una bona comunicació., La relació amb els mitjans de comunicació.*

Mòdul 3. Gestió de recursos humans: Coordinació d'equips humans. Normatives bàsiques: L'Estatut dels treballadors, Llei de prevenció de riscos laborals. Els convenis laborals: tipus. El Conveni col·lectiu de treball de Catalunya d'acció social amb infants, joves, famílies i d'altres en situació de risc. El Conveni col·lectiu de treball de Catalunya per al sector del temps lliure educatiu i sociocultural. Descripció del lloc de treball.

Conceptes clau: *Funcions del departament de Recursos Humans, Organització interna del Departament de Recursos Humans. Estatut dels treballadors, Convenis laborals, Comitè d'empresa, Delegat de personal, Prevenció de riscos laborals, Drets i obligacions en matèria de prevenció de riscos laborals, Pla de prevenció de riscos laborals. Rebut de salari, IRPF i costos salarials.*

Mòdul 4. Gestió de la qualitat: El concepte de qualitat aplicat a la gestió d'entitats. La qualitat com a compromís ètic a les organitzacions. Normes de certificació de la qualitat i la seva implementació.

Conceptes clau: *Concepte de "qualitat", Gestió de la qualitat, Gestió per processos, Normes de certificació de la qualitat, Procés de certificació de la qualitat, Responsabilitat social corporativa, Legitimitat ètica d'una organització.*

Mòdul 5. Gestió econòmica i financera: Departament econòmic i financer. Control intern i auditoria externa. Pressupost, Compte de resultats i Balanç.

Conceptes clau: *Llibre de caixa, Llibre de bancs, Compte de resultats, Despesa, Inversió, Balanç de situació, Actiu, Passiu, Exigibilitat, Liquiditat, Pressupost, Funcions del pressupost, Desviació pressupostària, Mesures correctores*

4.- Resultats de l'aprenentatge

Al final del procés l'estudiant mostrarà les següents evidències de les competències desenvolupades:

- Coneixerà els elements estructurals i de desenvolupament de les organitzacions de serveis i l'aportació de diferents enfocaments a la gestió i a la qualitat en els serveis públics i privats.
- Haurà adquirit destreses de gestió del treball en equip, de programació del treball i col·laboració interprofessional i interinstitucional.
- Coneixerà els conceptes fonamentals per adquirir destreses bàsiques de gestió econòmica (pressupostos, comptabilitat, etc.) així com de la creació d'organitzacions i de formes d'autoocupació.
- Serà capaç de participar en l'administració de recursos i serveis col·laborant amb els procediments implicats en la seva obtenció, supervisant la seva eficàcia i assegurant la seva qualitat.
- Coneixerà la responsabilitat social corporativa i les seves formes d'aplicació i control de la gestió de canvis en les organitzacions.

5.- Metodologia

5.1.- Activitats del professor:

- Presentació dels conceptes de l'assignatura.
- Proposta d'activitats a l'aula (presencial i virtual) i la seva dinamització.

5.2.- Activitats dels estudiants:

- Lectura d'articles i textos proposats.
- Presentació de temes a la resta dels companys.
- Aplicació de conceptes a casos concrets.
- Observació de bones pràctiques en la gestió d'organitzacions
- Realització de treballs individuals i en grup.

Les hores de treball de l'estudiant es distribueixen de la següent manera:

Treball a l'aula	25 hores	1 ECTS
Treball tutoritzat	25 hores	1 ECTS
Treball autònom	25 hores	1 ECTS

6.- Sistema d'avaluació

6.1.- Activitats o instruments d'avaluació

- Primera convocatòria (gener)

A) OPCIO 1: Avaluació final. Examen final de l'assignatura consistent en cinc preguntes sobre el temari de l'assignatura.

B) OPCIO 2: Avaluació continuada. Al llarg del quadrimestre l'estudiant haurà de respondre a tres activitats d'avaluació continuada sobre els continguts treballats en cadascun dels mòduls de l'assignatura, les qualificacions obtingudes comptaran globalment un 50% de la nota final. Un examen individual de síntesi de l'assignatura en el que es demanarà l'aplicació dels conceptes apresos i que es farà durant la setmana oficial d'exàmens servirà per aconseguir l'altre 50% de la nota final.

- Segona convocatòria (juliol)

Els estudiants que hagin optat per fer avaluació continuada i l'hagin completada, en segona convocatòria només seran avaluats de l'examen individual, guardant la nota obtinguda dels

qüestionaris per a la nota final. Sempre hi ha l'opció de renunciar a l'avaluació continuada i presentar-se a examen final de tota la matèria.

ITINERARI ADAPTAT

Els estudiants amb itinerari adaptat tindran exactament el mateix sistema d'avaluació, podent triar entre avaluació continuada o avaluació final. Els controls conceptuals es faran virtualment en un termini de 24h marcat pel professor.

6.2.- Criteris d'avaluació

L'avaluació continuada consisteix en dos procediments d'avaluació diferenciats: les activitats a través del campus virtual i l'examen final. Les activitats a través del campus virtual pretenen valorar el grau de comprensió dels conceptes clau de l'assignatura i l'examen final donarà possibilitat de fer la integració dels continguts treballats. En cas de no superar alguna de les activitats d'avaluació continuada no hi ha possibilitat de recuperació, la nota de totes aquestes es va acumulant. Un estudiant que no respongui a alguna de les activitats d'avaluació a través del campus virtual pot continuar l'avaluació continuada, sabent que en aquell que no ha fet té una qualificació de 0 punts.

L'opció de fer avaluació continuada o avaluació final es pren a l'inici de curs. Tots els estudiants que responguin a la primera activitat s'entén que han optat per fer avaluació continuada.

Les dates màximes de lliurament de les activitats d'avaluació continuada són les següents:

- Primera activitat d'avaluació continuada: dimecres 24 d'octubre de 2018
- Segona activitat d'avaluació continuada: dimecres 21 d'octubre de 2018
- Tercera activitat d'avaluació continuada: dimarts 18 de desembre de 2018

No s'acceptaran activitats d'avaluació continuada fora dels terminis establerts.

Pel que fa a l'examen final, es valorarà l'ús adequat de la terminologia pròpia de l'assignatura, la capacitat de reflexió i de relació entre diferents conceptes.

7.- Resum del procés formatiu per competències

Veure quadre annex

8.-Vies de comunicació amb el docent

A més de l'atenció en els dos espais habituals de comunicació (aula presencial i campus virtual) el professorat pot comunicar-se amb l'estudiant a través de tutories i del correu electrònic.

Correu electrònic: pmora@peretarres.org

Horari d'atenció: dilluns de 9.30 a 11.00 h. Cal demanar cita prèvia.

9.- Bibliografia i recursos

Artiaga, A. (2004). *Gestió econòmic financerà*. Barcelona: Fundació Pere Tarrés, Escoles Universitàries de Treball Social i Educació Social.

Associació Catalana de Comptabilitat i Direcció (2012). *Noves tendències en la gestió de les entitats no lucratives*. Barcelona: ACCID, Profit Editorial, Caixa d'Enginyers, cop.

Drucker, P.F. (2000). *Organitzacions sense ànim de lucre. Gestió: teoria i pràctica*. Barcelona: Pòrtic.

Kotler, P. (1996). *Direcció del Marketing*. Madrid: Prentice Hall.

Luna, L. M. i Hernández, F. (2001). *Gestió integral d'entitats*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.

Moro, L. (2009). *Gestión actual en una ONG*. Madrid: Lid.

Navajo, P. (2009). *Planificación estratégica en organizaciones no lucratives. Guía participativa basada en valores*. Madrid: Narcea.

Riberas, G. Vilar, J. i Mora, P. *Elaboració de projectes socials. Disseny i avaluació de les accions socioeducatives*. Barcelona: Claret.

Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya (2009). *La Carta de qualitat :un compromís per a la millora de la gestió*. Barcelona: Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya.

Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya (2009). *Eines de transparència i rendició de comptes per a ONG socials*. Barcelona: Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya.

Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya (2014). "Anuari del Tercer Sector Social de Catalunya". Barcelona: Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya.

UNITED. *Communication and Networking for NGO's*. Recuperat a <http://www.unitedagainstracism.org/pages/info10.htm>

Vernis, A. Iglesias, M. Sanz, B. i Saz, A. (2004). *Los retos en la gestión de las organizaciones no lucrativas. Claves para el fortalecimiento institucional del tercer sector*. Barcelona: Granica.

Vidal, P., Villa, A. i Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya (2007). *L'Estat de la qualitat a les ONG socials*. Barcelona: Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya.

ANNEX: QUADRE RESUM DEL PROCÉS FORMATIU PER COMPETÈNCIES

Competències	Activitats formatives	Resultats d'aprenentatge	Activitats d'avaluació
<p>Dominar tècniques de gestió de recursos socials en organitzacions de serveis.</p>	<p>1- Anàlisi del Tercer sector social a partir de la lectura d'informes 2- Anàlisi de les formes jurídiques de les entitats a partir de l'observació d'entitats concretes i la posada en comú 3- Detecció de la necessitat i de les funcions d'un departament de comunicació en una entitat social 4- Anàlisi d'objectes per a la comunicació a partir de les campanyes de les entitats socials 5- Detecció de les funcions del departament de recursos humans d'una entitat 6- Comprensió dels elements bàsics de regulació de les relacions laborals 7- Apreci de la importància de la gestió de la qualitat a partir de l'observació de casos propers 8- Coneixement dels elements bàsics de la gestió econòmica d'una entitats social</p>	<p>Coneixerà els elements estructurals i de desenvolupament de les organitzacions de serveis i l'aportació de diferents enfocaments a la gestió i a la qualitat en els serveis públics i privats.</p> <p>Haurà adquirit destreses de gestió del treball en equip, de programació del treball i col·laboració interprofessional i interinstitucional.</p> <p>Coneixerà els conceptes fonamentals per adquirir destreses bàsiques de gestió econòmica (pressupostos, comptabilitat, etc.) així com de la creació d'organitzacions i de formes d'autoocupació.</p>	<p>1) Pauta d'activitat avaluació continuada 1 2) Pauta d'activitat avaluació continuada 2 3)Pauta d'activitat avaluació continuada 3</p>
<p>Aplicar els procediments de la gestió del canvi en les organitzacions.</p>	<p>1- Elaboració correcta d'una nota de premsa 2- Resolució de conflictes laborals amb la simulació de casos 3- Proposta de millora, mitjançant l'aplicació d'un procés d'una situació coneguda en l'àmbit social 4- Anàlisi del seguiment d'un pressupost, d'un compte de resultats i d'un balanç de situació</p>	<p>Serà capaç de participar en l'administració de recursos i serveis col·laborant amb els procediments implicats en la seva obtenció, supervisant la seva eficàcia i assegurant la seva qualitat</p> <p>Coneixerà la responsabilitat social corporativa i les seves formes d'aplicació i control de la gestió de canvis en les organitzacions</p>	<p>4) Examen final basat en l'aplicació de conceptes</p>